

1176
а) /ЖК/20-36-05-06-20
В.З 20.03.2020

Індивідуальна податкова консультація

Головне управління ДПС у Київській області розглянувши Ваш запит від, на виконання вимог статті 52 Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI (далі - Податковий кодекс), надає індивідуальну податкову консультацію щодо застосування реєстратора розрахункових операцій у разі замовлення послуг та здійснення розрахунку за них із застосуванням платіжних карт за допомогою платіжних систем (інтернет-еквайринг) WAYFORPAY, LIQPAY, PORTMONE, FONDY.

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 17.03.2020 № 533-IX, який вступив в дію з 18.03.2020, внесено зміни до Закону України від 20.09.2019 № 129-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг», в пункті 61 підрозділу 10 розділу XX ПКУ якого зазначено, що до 1 січня 2021 реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) та/або програмні реєстратори розрахункових операцій не застосовуються платниками єдиного податку другої - четвертої груп (фізичними особами - підприємцями) незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень, крім тих, які здійснюють:

– реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;

– реалізацію лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Із 1 січня 2021 до 01 квітня 2021 РРО та/або програмні реєстратори розрахункових операцій не застосовуються платниками єдиного податку другої

- четвертої груп (фізичними особами - підприємцями) незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень, крім тих, які здійснюють:

- реалізацію товарів (надання послуг) через мережу Інтернет;
- реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;
- реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення та надання платних послуг у сфері охорони здоров'я;
- реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння;
- роздрібну торгівлю вживаними товарами в магазинах (група 47.79 КВЕД);
- діяльність ресторанів, кафе, ресторанів швидкого обслуговування, якщо така діяльність є іншою, ніж визначена п. 11 ст. 9 Закону про РРО;
- діяльність туристичних агентств, туристичних операторів;
- діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення (група 55.10 КВЕД);
- реалізацію текстилю (крім реалізації за готівкові кошти на ринках), деталей та приладдя для автотранспортних засобів відповідно до переліку, що затверджується КМУ.

Законом України від 06 липня 1995 № 265/95-ВР "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" (далі - Закон N 265) визначено правові засади застосування РРО у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Дія його поширюється на усіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі.

Відповідно до статті 2 Закону № 265 розрахункова операція - приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу), а у разі застосування банківської платіжної картки - оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком покупця або, у разі повернення товару (відмови від послуги), оформлення розрахункових документів щодо перерахування коштів у банк покупця.

Місце проведення розрахунків - місце, де здійснюються розрахунки з покупцем за продані товари (надані послуги) та зберігаються отримані за реалізовані товари (надані послуги) готівкові кошти, а також місце отримання покупцем попередньо оплачених товарів (послуг) із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо (стаття 2 Закону № 265).

Згідно з пунктом 2 статті 3 Закону № 265 суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або безготівковій формі, зобов'язані видавати особі, яка отримує або повертає товар, отримує послугу або відмовляється від неї, включаючи ті, замовлення або оплата яких здійснюється з використанням мережі Інтернет, при отриманні товарів (послуг)

в обов'язковому порядку розрахунковий документ встановленої форми на повну суму проведеної операції.

Разом з тим пунктом 12 статті 9 Закону № 265 визначено, що РРО та розрахункові книжки не застосовуються, якщо в місці отримання товарів (надання послуг) операції з розрахунків у готівковій формі не здійснюються (оптова торгівля тощо).

Водночас у разі здійснення розрахунків виключно у безготівковій формі (шляхом переказу коштів із розрахункового рахунку на розрахунковий рахунок через установу банку) застосування РРО є не обов'язковим.

Відповідно до абзацу другого пункту 1 статті 13 Закону України від 03 вересня 2015 № 675-VIII "Про електронну комерцію" (далі - Закон № 675) розрахунки у сфері електронної комерції можуть здійснюватися, зокрема шляхом переказу коштів або оплати готівкою з дотриманням вимог законодавства щодо оформлення готівкових та безготівкових розрахунків, а також в інший спосіб, передбачений законодавством України.

Разом з тим, продавець, оператор платіжної системи або інша особа, яка отримала оплату за товар, роботу, послугу відповідно до умов електронного договору, повинні надати покупцеві (замовнику, споживачу) електронний документ, квитанцію, товарний чи касовий чек, квиток, талон або інший документ, що підтверджує факт отримання коштів, із зазначенням дати здійснення розрахунку (пункт 3 статті 13 Закону № 675).

Розділом VII Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05.11.2014 № 705, встановлено, що документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів та інші документи, що застосовуються в платіжних системах для платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів, можуть бути в паперовій та/або електронній формі.

Під час здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів у сфері електронної комерції та системах дистанційного обслуговування дозволяється формування в електронній формі документа за операцією з використанням електронного платіжного засобу за умови доставки його користувачу.

Документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів мають статус первинного документа та можуть бути використані під час урегулювання спірних питань.

Разом з цим згідно з роз'ясненням Національного банку України (лист від 28.11.2019 № 57-0007/62082) квитанція, отримана при здійсненні розрахунку за допомогою ЕПЗ, не є розрахунковим документом у розумінні Закону № 265 та не підтверджує факт продажу товару (отримання послуг), а лише підтверджує ініціювання переказу коштів з рахунку держателя ЕПЗ.

Отже, при здійсненні виключно безготівкової форми оплати (шляхом переказу коштів із розрахункового рахунку на розрахунковий рахунок через установу банку або шляхом внесення коштів через касу банку) замовниками виставлених рахунків за надані послуги РРО можна не застосовувати.

Водночас при оплаті замовником, використовуючи мережу Інтернет, виставлених рахунків за надані послуги шляхом переказу коштів з платіжних систем LIQPAY та інших аналогічних (тобто із застосуванням ЕПЗ), застосування РРО є обов'язковим.

Враховуючи вищевикладене, до 01.01.2021 ФОП – платник єдиного податку II групи, який здійснює розрахунки із застосуванням платіжних карт за допомогою платіжних систем (інтернет-еквайринг) WAYFORPAY, LIQPAY, PORTMONE, FONDY повинен застосовувати РРО в обов'язковому порядку лише після перевищення обсягу доходу 1 млн. грн. за календарний рік. Поряд з цим з 01.01.2021 застосування РРО стане обов'язковим відповідно до ст.3 ЗУ №265 для платників єдиного податку II-IV груп, які реалізують товари (надають послуги) через мережу Інтернет.

Згідно пункту 52.2 статті 52 Податкового кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.